CURTEA DE APEL BĂLŢI

Cauza judecătoria Soroca
Nr. 21rji-683/24 sediul central
Judecător: L. Popescu

D E C I Z I E
mun. Bălţi
27.11.2024

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Bălţi în componenţa
Preşedintelui de şedinţe: Dumitru Pușca
Judecători: Angela Revenco și Ruslana Burdeniuc
judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 01.07.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Tcaci Veaceslav** *****,-

C O N S T A T Ă:

Potrivit lucrăilor cauzei, Tcaci Veaceslav ***** execută pedeapăsa penală stabilită prin sentința Judecătoriei Edineț din 14.06.2016 pe art. art. 145 alin. (2) lit. i); 186 alin. (2) lit. b), d); 84 Cod penal de 18 ani închisoare.

Pe parcursul executării pedepsei penale, s-a dispus reducerea ei în temeiul art. 473/4 alin. (4) CPP în baza încheierilor judecătoriei Soroca din 18.01.2022 cu 439 zile; din 23.06.2022 cu 30 zile; din 23.11.2022 cu 30 zile; din 19.05.2023 cu 168 zile; din 29.08.2023 cu 54 zile; din 09.11.2023 cu 16 zile, iar prin decizia Curții de Apel Bălți din 12.12.2022, termenul pedepsei a fost redus cu 1/5 în temeiul Legi amnistiei nr. 243 din 24.12.2021.

Începutul termenului -14.06.2016.

Sfârșitul termenului - 28.10.2027.

La 17.06.2024 condamnatul V. Tcaci a sesizat judecătoria Soroca sediul central cu plângere în ce privește constatarea condițiilor inumane de detenție în care se află în Penitenciarul nr. 6 Soroca, contrare garanțiilor acordate de art. 3 CEDO și jurisprudenței CtEDO, invocând în motivare încălcarea gravă a normelor de igienă, popularea secțiilor cu insecte parazitare, cu umiditate ridicată, alimentație necorespunzătoare, condiții sanitare precare, insuficiență de lumină naturală/artificială, lipsa sistemului de ventilare, neluarea măsurilor de deratizare și dezinsecție, îmbăirea o data în săptămînă, asistența medicală precară și lipsa medicamentelor, veceul și lavoarul sunt într-o stare avariată, accesul la apa caldă doar o data în săptămînă, iar spălarea hainelor doar o data în 2 săptămîni.

Prin încheierea din 01.07.2024, instanța, cu referire la prevederile art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală, a admis plângerea condamnatului Tcaci Veaceslav,

constatând deținerea lui în perioada a 07.11.2023-25.06.2024, pe durata a 231 zile, în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, dispunând în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală reducerea termenului pedepsei penale cu 23 zile pentru 230 zile de detenție, calculându-se 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, iar perioada rămasă de 1 zi neredusă, ce nu poate fi redusă în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, incluzându-se în termenul de executare a pedepsei.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca – Viorel Țîmbaliuc, care prin recursul declarat în ordinea și termenul prevăzut de lege solicită casarea ei în partea reducerii pedepsei condamnatului Tcaci Veaceslav, dat fiind că acestuia i-a fost asigurat minimul necesar al condițiilor de detenție, fapt de care instanța nu a ținut cont la adoptarea soluției.

Judecarea recursului a avut loc fără participarea părților, cu respectarea în corespundere cu art. 447 alin. (2) Cod pr. penală a procedurii înștiințării lor, cu explicarea dreptului depunerii referinței, care la termenul fixat nu a parvenit.

Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele prezentate instanței de recurs, Colegiul în ordinea art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, va *respinge recursul declarat, păstrând neschimbată hotărârea atacată*.

În motivare Colegiul reține, că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își execută pedeapsa în instituțiile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern *ar putea a priori a fi considerat efectiv pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne şi cu referire la caracterul compensator al remediului.* În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Astfel încât, Colegiul atestă că în accepțiunea prevederilor art.473^2 alin.(5) Cod pr. penală, plângerea condamnatului Tcaci Veaceslav din 17.06.2024 a fost depusă în termen.

Colegiul statuează, că soluționând plângerea condamnatului Tcaci Veaceslav, instanța a reținut, că în Penitenciarul nr. 6 Soroca pe perioada a 07.11.2023-25.06.2024 spaţiul locativ pe persoană a fost de 16,91 m2 , fiind deţinut în condiţii unde se respectă norma spaţiului locativ pe persoană de 4 m2.

De rând cu aceasta, prin admiterea celorlalte obiecții invocate de condamnat în plângere, instanța a reținut:

- condamnatul s-a detinut în celule populate cu diferite insecte, şi apreciază critic cele invocate de către reprezentantul administraţiei penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează conform unui grafic de către agent economic specializat, conform contractului încheiat;

- lipsa ventilării și accesul limitat al luminii naturale în celulă, or, în raportul prezentat de către administrația penitenciarului nu este descrisă celula în care se deține condamnatul, ci doar suprafața acesteia și numărul de condamnați;

- umiditatea ridicată a încăperii în care se deține condamnatul, argumente necombătute prin date obiective de către instituția penitenciară.

Colegiul notează dispozițiile art. 473^4 alin.(1) Cod pr. penală, potrivit cărora, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.*

În continuarea expunerii pe caz, Colegiul statuează că, prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor art.473^4 alin.(1) Cod pr. penală la aprecierea temeiniciei revendicărilor condamnatului Tcaci Veaceslav invocate în plângere, just a ținut cont inclusiv de concluziile Comitetului pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, corect reținând

că pe perioada executării pedepsei penale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatului Tcaci Veaceslav nu i-au fost asigurate condițiile minime necesare de detenție, astfel încât dificultățile cu care acesta s-a confruntat au depășit relativ semnificativ nivelul de suferință inerent detenției, prin deținerea lui în celule cu umiditatea aerului ridicată și insuficient dezinfectate.

Respectiv, în respingerea argumentelor din recursul formulat de directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, Colegiul atestă aplicarea corectă cazului din speță a prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, prin reducerea pedepsei cu 23 zile, pentru perioada 07.11.2023-25.06.2024 (în total 231 zile), calculând 1 zi de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în care s-a deținut în condiții contrare art. 3 a Convenției, cu statut de condamnat, nefiind dezbătute prin recurs constatările din soluția adoptată. La fel, corect s-a dispus lăsarea în termenul de executare a pedepsei perioada de 1 zi din care nu s-a putut efectua reducerea în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 01.07.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Tcaci Veaceslav** se respinge ca nefondat, cu menținerea ei fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: